

11450

LMDQ/M-24

ANUVAD ATE ANUVAD KALA

Paper-MAPBI-405

Opt. (v)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 80

ਨੋਟ : (i) **ਪਹਿਲਾ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

(ii) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਹਰ ਇਕਾਈ ਵਿਚੋਂ **ਇੱਕ** ਸੁਆਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।

(iii) ਹਰ ਸੁਆਲ 16 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਾਰੇ ਸੁਆਲਾਂ ਦੇ ਜੁਆਬ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਦਿਓ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਦਾ ਜੁਆਬ ਇਕ ਪੰਨੇ ਤੱਕ ਹੋਵੇ :

(ੳ) ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।

(ਅ) ਅਨੁਵਾਦਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਵਿਚ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ?

(ੲ) ਵਧੀਆ ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਦੋ ਲੱਛਣ ਦੱਸੋ।

(ਸ) ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਦੇ ਆਰੰਭ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

(4×4=16)

ਇਕਾਈ-I

2. ਅਨੁਵਾਦ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।
3. ਵਰਤਮਾਨ ਦੌਰ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਕਿਉਂ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ?
ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਉੱਤਰ ਦਿਓ। (16×1=16)

ਇਕਾਈ-II

4. ਅਨੁਵਾਦ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।
5. ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ਨਿਦਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। (16×1=16)

ਇਕਾਈ-III

6. ਗਦ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਇਸ ਕਥਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਕਾਵਿ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਦਰਪੇਸ਼ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
7. ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। (16×1=16)

ਇਕਾਈ-IV

8. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਹੈ? ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਦੱਸੋ।
9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਦਾ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰੋ:
ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ 'ਪੰਜ ਆਬ' ਭਾਵ ਪੰਜਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਸਤਲੁਜ, ਰਾਵੀ, ਬਿਆਸ, ਚਨਾਬ ਤੇ ਜਿਹਲਮ ਪੰਜ ਦਰਿਆਂ ਵਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਦੇਸ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ

ਬਾਅਦ ਇਸ ਦਾ ਪੱਛਮੀ ਭਾਗ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਚਲਾ ਗਿਆ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬ ਹੀ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਬਹੁਤ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 13-14 ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਹੀ ਆਏ ਤੇ 18 ਜਾਂ 19 ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਰਹਿ ਗਏ। 1966 ਈ. ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਮੁੜ ਕੇ ਵੰਡ ਹੋਈ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਫਿਰ ਕੁਝ ਇਲਾਕਾ ਹਿਮਾਚਲ ਤੇ ਕੁਝ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਇਸ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਲਗਪਗ 5028 ਹੈਕਟੇਅਰ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਬੜਾ ਗੌਰਵਮਈ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵੇਦ ਰਚੇ ਗਏ ਤੇ ਇਹ ਗੁਰੂਆਂ, ਪੀਰਾਂ ਤੇ ਰਿਸ਼ੀਆਂ-ਮੁਨੀਆਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵੀਰਾਂ ਦੀ ਭੂਮੀ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਜੇਤੂ ਸਿਕੰਦਰ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਆਇਆ ਤੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਪੋਰਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਤੋੜ ਜਵਾਬ ਦੇ ਕੇ ਨਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ, ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਆਦਿ ਦੇਸ-ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਜਨਮ ਲੈ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੂਰਬੀਰਾਂ 'ਤੇ ਸਦਾ ਮਾਣ ਹਰੇਗਾ।

(16×1=16)

